

Bon-BOM

2019. május | A Bolyai Önképző Műhely lapja | 8. évfolyam, 8. szám

A két Bolyai
2. oldal

Mutáció
7. oldal

Álláskeresésről
3. oldal

Ted Chiang
10. oldal

Nyelvi illem
5. oldal

Vers
12. oldal

Tudomány, etika, felelősség – Németh László *A két Bolyai* című drámájáról

Bolyai János

A tudomány, az etika, a felelősség külön és egyben is értelmezhető fogalmak. Egyben értelmezve a három szót, a tudomány fogalma áll elől. Milyen a jó tudomány? Amit csak önmagáért, „tisztán” művelek, vagy amit áthat az etika és a felelősség is? Németh László *A két Bolyai* című drámája ezt a kérdést is felveti. Bolyai Farkas mindhármat képviseli (a tudományt, az etikát és a felelősséget), de Bolyai Jánost csak a színtiszta tudomány érdekli. Vajon hová jut így el?

Hogyan beszéljek a tudomány nyelven? Hová vezet, ha nem tulajdonítok

felelősséget a tudományomnak? Milyen magatartást kell tanúsítania a tudósnak? Ezek a további kérdések vetődtek fel bennem a mű olvasása közben. Németh László a drámájában olyan kérdéseket feszeget, amelyeken én is elgondolkoztam. Goethe *Faust* című drámáján is sokat töprengtem, mert nem értettem igazán (s talán még most sem teljesen), hogy Faustot miért nem elégítette ki csak a tudomány? Miért vágyott másra is, vagy többre? Habár többet így sem kaphatott volna... Mire vágyhatok a világon? Mit szabad megtennem? Ezek a kérdések is benne vannak *A két Bolyai*-ban. De vajon tekinthető-e Németh drámája a *Faust* feldolgozásának?

A két Bolyai – a nehézkes, épületes mondatai ellenére – a benne felvetődő kérdések miatt érdekes különösen.

Kovács T. Klaudia

Álláskeresésről – diploma nélkül

Az álláskeresés a legtöbb ember számára egy nehéz és stresszes időszak, ami különösen megviselheti azokat, akiknek még nincsen tapasztalatuk benne. Előfordulhat, hogy fizetni kell a lakbért, esetleg el kell tartani több családtagot is, ezért sokszor nincsen idő arra, hogy az ember a saját, kényelmes sebességében kutasson. Ilyenkor muszáj erőteljesen keresni, minél több jelentkezést feladni és minél több állásinterjún részt venni, ami hamar nagyon kimerítővé válhat, főleg azoknak, akiknek nehezükre esik „eladni magukat”. Ez a kifejezés azt jelenti, hogy egy olyan megjelenést és jellemet mutassunk másoknak, amitől elhiszik, hogy mi lennénk a legalkalmasabbak erre a feladatra. Egyeseknek ez az önbizalomhiány miatt nehéz, másoknak az ilyen helyzetben szerzett kommunikációs készségek hiánya miatt, és vannak, akinek pedig azért, mert nincsen releváns szakmai tapasztalatuk, végzettségük, amelyek miatt nehezen tudják „bebizonyítani”, hogy készek a feladatra.

Rám mindhárom tulajdonság igaz volt. Mivel úgy éreztem magamról, hogy látszólag semmilyen adottságom nincsen meg semmiféle munkára sem, az elején nagyon óvatos voltam, és rettettem minden telefontól és interjútól.

A tapasztalatlanságom néhány félrelépéshez is vezetett az ilyen beszélgetések terén, és nagyon nehéz volt eladni magamat úgy, hogy se felsőfokú végzettségem, se szakmai tapasztalatom nem volt. Úgy éreztem sokáig, hogy sehova nem vennének fel, de most már látom, hogy így sem teljesen reménytelen minden. Az egész csak attól függ, hogy hogyan tudjuk az erősségeinket felfedezni, építeni rájuk, és a hibáinkat elrejtteni annyira, hogy még mi se vegyük észre őket.

Tapasztalatom szerint nagyon sokat számít az, hogy látszódjon rajtunk, mennyire komolyan gondoljuk mindent. Egy kidolgozott, egyedi, olvasható önéletrajz létfontosságú, hiszen ez által lesz a legelső benyomás, amit a lehetséges munkáltatónk szerez rólunk. Ha ez ügyetlen, túlságosan hosszú vagy nincsen rajta néhány fontos információ, sokat csökkenhet annak az esélye, hogy egyáltalán behívnak egy elbeszélgetésre. Nagyon fontos a kitartás is, hozzá kell szokni, hogy gyakran elutasítanak. Ez sokaknak fájdalmas élmény lehet, de nem szükséges rögtön óriáslépésekben kezdeni. Lehet, hogy kezdőként jobb, ha hetente csak egy-két interjúra megyünk el, ha úgy érezzük, ennyit bírunk csak egyszerűen. De fontos, hogy mindig tegyünk

valamit, és hamar észre fogjuk venni magunkon, hogy már nem is olyan ijesztő ez az egész. Minél több és újabb helyzetnek tesszük ki magunkat, annál biztosabbak lehetünk magunkban. Az interjúknál fontos, hogy legyünk udvariasak, de ne féljünk az interjúzató szemébe nézni és határozottan válaszolni minden kérdésére. Nekem sokat segített, hogy leírtam magamnak néhány gyakori kérdés-választ, és az interjú előtt átolvasgattam ezt a kis puskát. Így sokkal folyékonyabban és érthetőbben tudtam beszélni, amitől látszott, hogy ők is elhiszik, hogy én biztos vagyok magamban.

Sajnos sok olyan szakma van, ahol nehéz „csak úgy” elhelyezkedni. Ilyen például az orvosi vagy a jogi terület, ahol diploma nélkül nem tudunk

rögtön neki is kezdeni. Ilyen esetben szerintem hasznos lehet különféle asszisztensi, gyakornoki pozíciókat keresni, ahol nemcsak rálátást nyerhetünk a mindennapokra ebben a szakmában, de értékes kapcsolatokra is szert tehetünk.

Összegezve: mindenkinek fontos szakmától függetlenül, hogy hamar kipróbálja magát az álláskeresés világában. Ez a folyamat még a tapasztaltabbaknak is gyakran nehéz, de egy kis odafigyeléssel sokat segíthetünk magunkon. Minden kezdet nehéz és ijesztő, de ha ezeken túllendül az ember, rengeteg értékes készségre fog szert tenni, amit élete végéig fejleszthet és hasznosíthat.

Varga Vajk

Számít még a nyelvi illem?

Az udvariasság, az illem vagy éppen a protokoll sokak számára régmódi-nak tűnő szavak. „Változik a világ” – mondják. Pedig ma is van, kell, hogy legyen nyelvi illemtan, amit mindannyian valamelyest követünk (még ha egyesek tagadják is).

Az illem gyakorlatilag az emberi társadalom létrejöttével párhuzamosan megjelent. Miért volt szükség az illemre? Az illedelmes ember tiszteletet, figyelmességet mutat a másik iránt. Az illem jelzi számára, hogy elfogadja a másik létét, nyitott az együttműködésre, képes együtt élni a másikkal. Az illem egy többnyire kimondatlan normarendszer, amely sok tekintetben történeti kortól és kulturális tértől függő, sok esetben szituatív, mégis valamennyire általános, kulturális antropológiai jellemzőnk. Éppen ezért elképzelhetetlen egy olyan világ, amikor „mindenkinek mindent lehet”. Pont ennek az „eszmének” a feladásával váltunk emberközösségekben, társadalmi létben élő lényekké.

„Szerintem én vagyok az idősebb, tegeződjünk!”

Egyesek azt hiszik, hogy az élet minden területén tegeződni kell. Bárhová belépnek, szíával (vagy hellóval)

köszönnek. Ha valaki magázza őket, rögtön zavarba jönnek, és azt azzal oldják, hogy tegeződést ajánlanak. Erre egy példa:

A minap az egészségügyi vizsgálatra várva egy helyettesítő orvos jött ki a rendelőből. Szólitotta az előttem lévő beteget. A fiatal rezidensorvos kezét nyújtott: „Jó napot kívánok, Kovács István vagyok.” Erre a nála pár évvel idősebb páciens így felelt: „Szia, szerintem én vagyok az idősebb, tegeződjünk!”. Az orvos meglepődött, és úgy felelt: „Majd ha egyszer együtt sörözünk, tegeződjünk, de itt inkább ne.” Igaza volt. Az orvos-beteg kapcsolat (pláne helyettesítő orvos, akit talán többet nem is látunk) nem az a viszony, ahol tegeződni kell. Nem beszélve arról, hogy hiába idősebb pár évvel a beteg, az orvos fölérendelt szerepben van, így maximum ő ajánlhatná fel a tegeződést. Nem hiszem, hogy a rezidens „kedvenc” beteget lett az illető.

„Őszintén megmondom, amit gondolok”

Sokan összekeverik az őszinteséget a tapintatlansággal, még akkor is, ha az mások megbántásával jár. Valakinek egy süteményt sütöttem, szépen

becsomagolva neki ajándékoztam. Másnap nevetve közölte, hogy megkóstolta, nem ízlett, ezért kidobta... Sokan „szeretik” mások értékrendjét, érdeklődését, szakmáját minősíteni, leértékelni, persze lehetőleg úgy beállítva, hogy saját magukat fényezzék. Ez az „őszinteség” inkább önimádat, mintsem valódi nyitottság a másik ember felé.

„Meggérdezhetem, hogy...?”

Sokan udvariatlanok abban, hogy kitől mit kérdez(het)nek. Alig ismernek valakit, máris a magánéletéről kérdezik. Egyesek már a „terelést” se veszik észre. Egy fiatal lány élete első munkahelyén kezdett dolgozni. Nagyobb családi társaságban megkérdezte egy rokon tőle: „És hogyan fizetnek az új munkahelyeden?”. A lány így felelt: „Megbízási szerződéssel.” Az illető nem „vette a lapot”, tovább faggatózott: „Na jó, de mégis milyen a fizetés?”, a lány válasza: „Elég jól fizetnek, meg vagyok elégedve.” A tapintatosság még mindig nem szállja meg az illetőt: „Na jó, de hát hány forint egy óra?” A válasz így hangzik: „Nem szeretném megosztani.” A kérdezősködő megsértődött, hogy milyen bizalmatlan és udvariatlan a fiatal lány, holott pont fordítva volt... Valóban mindenhez közünk van, mindent megkérdezhetünk?

A fenti példákkal azt mutattam be, hogy bizony, semmi nem változott, a korosztályok és társadalmi csoportok közötti falak leomlása sem jelenti azt, hogy soha nem alkalmazkodunk szabályokhoz és normákhoz. Ma is van olyan, ami „nem való”. Ez pedig nem régimódi dolog, hanem egyszerűen praktikus: könnyebb célt érünk, érdekeinket érvényesítenünk, ha általános szabályokat követünk, ha másokra is figyelünk, és nem csak magunkból indulunk ki. A sikeres és meggyőző kommunikáció szerves része a nyelvi illem is. Nem elég határozottnak és választékosnak lenni, hanem udvariasan érdemes beszélnünk másokhoz.

Blankó Miklós

(Az írás a Kossuth Rádió Édes anyanyelvünk című műsorában kéthetente hallható nyelvi illem sorozat egyes adásaiból készült írásbeli, bővített változat.

Első megjelenés: ELTE Online.)

Mutáció: a barátunk vagy az ellenségünk?

Hála a tudomány fejlődésének, szinte minden nap találkozhatunk olyan hírral, hogy azonosítottak egy, az új betegség kialakulásáért felelős mutációt. Ez alapján úgy tűnhet, hogy a mutáció hatása csak káros lehet. Vajon ez tényleg igaz, vagy a mutációknak lehetnek hasznos következményei is?

Először is, egyáltalán mi az a mutáció? A legtöbb élőlény, és így az ember „tervjazát” (a géneket) is, a sejtben található DNS tartalmazza. A DNS egy négy különböző építőelemből (nukleinsavból) felépülő hosszú lánc, amelyben az információt az építőelemek sorrendje kódolja. Mutáció esetén három dolog történhet: valamelyik építőelem kicserélődik, néhány építőelem kiesik vagy újabbak épülnek be a láncba. Ennek következtében megváltozhat a tárolt információ, és ezáltal a sejt működése.

A médiában megjelenő cikkek alapján egyértelmű, hogy a mutációknak lehetnek káros hatásai, azonban kis keresgéssel pozitív hatásokat is találhatunk. A baktériumok elleni küzdelem során az antibiotikumok nagyon hasznosnak bizonyultak. Ezek általában a baktérium specifikus pontjait támadják, például egy-egy fontos bakteriális fehérjéhez kötődve gátolják annak működését, amivel megakadályozzák a szaporodásukat, esetleg el is pusztíthatják őket. Egy vagy néhány

mutáció viszont olyan változást is eredményezhet a bakteriális fehérjében, hogy bár az eredeti funkcióját továbbra is el tudja látni, de az antibiotikum többé már nem tud kötődni hozzá. Így a baktérium ellenálló lesz az adott antibiotikum iránt, és míg a többi baktérium elpusztul körülötte, ő vígan szaporodik tovább.

Tehát a mutáció egyben a környezethez való alkalmazkodás eszköze is, és mint ilyen, nagyon hasznos lehet az egyed túlélése szempontjából. Ugyanakkor léteznek olyan súlyos betegséget és korai halált okozó mutációk is, amelyek nagyon gyakoriak egyes embercsoportokban. Biztosíthatnak-e ezek a mutációk is valamilyen szelekciós előnyt a hordozóik számára?

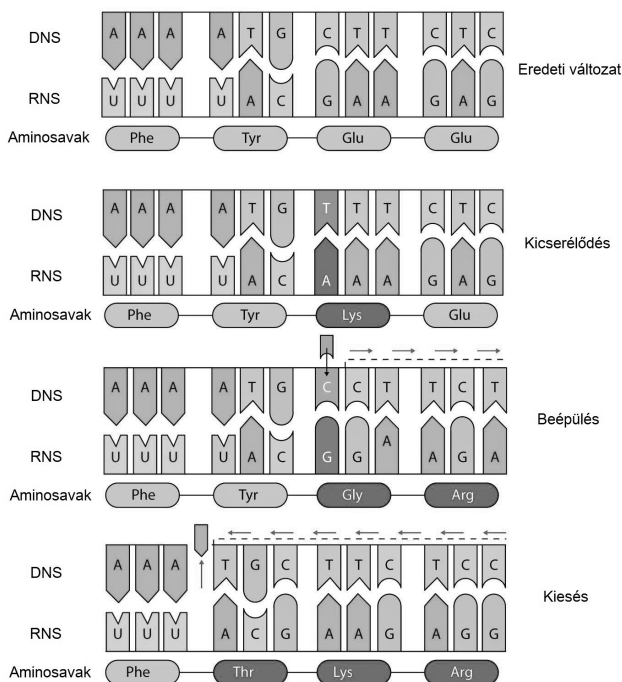
Az egyik ilyen öröklött betegség a cisztikus fibrózis. A betegség kialakulásáért egy klorid csatornát (CFTR) kódoló gén mutációja felelős. A betegség recesszív öröklődésű, vagyis csak azok lesznek betegek, akik mindkét szülőtől hibás CFTR gént (allélt) örököltek. Akinél csak az egyik allél hibás, a betegség nem manifesztálódik (hordozók), mert a szükséges funkciókat kevesebb jól működő csatorna is képes ellátni. Akinél azonban mindkét allél hibás, azoknál a CFTR csatorna teljesen hiányzik vagy csak csökkentett mértékben működik, emiatt a klorid ionok és ehhez kapcsolódva a víz

transzportja zavart szenved a különböző szövetekben. Ennek számos következménye van: a sűrűbb tüdőváladék miatt elégtelen a tüdő öntisztulása, ami visszatérő fertőzésekhez vezet; sűrű emésztőnedvek miatt romlik az elfogyasztott ételek megemésztése és a tápanyagok felszívódása a szervezetben, ez alultápláltságához, sőt bélelzáródáshoz is vezethet. Mindezek fényében nem meglepő, hogy az 1900-as évek elejéig a betegek várható élettartama kevesebb, mint öt év volt, és még a mai modern kezelések mellett is alig több, mint harminc év. Ugyanakkor becslések szerint Észak-Amerika

és Észak-Európa fehér lakosságának minden huszadik tagja hordozó, és körülbelül háromezer újszülöttből egy beteg (vagyis mindkét alléla hibás).

De miért ennyire gyakori ez a mutáció, ha ilyen súlyos betegséget okoz? A választ a történelemben kell keresnünk. A középkori Európában gyakori volt, és sok ember halálát okozta a kolera és a hozzá hasonló járványok. A kolera pont az emésztőrendszer CFTR csatornáinak stimulálása révén okoz fokozott klorid és víz kiválasztást, amely súlyos hasmenést, a beteg kiszáradását, keringésének összeomlását végül halálát eredményezheti. Mivel

Pontmutációk

A genetikai információt a DNS tartalmazza. Az információ az erről készült másolat (RNS) közvetítésével a fehérjéket felépítő aminosavak sorrendjére fordítódik. Pontmutáció (egy elem kicserélődése, új elem beépülése vagy egy meglévő elem kiesése) következtében a tárolt információ sérülhet, ez eltérő aminosavak beépítéséhez vezet, ami megváltozott működésű vagy nem működő fehérjét eredményezhet.

a hordozóknak kevesebb klorid csatornájuk volt, ezért esetükben a kolera fertőzés kevésbé volt súlyos lefolyású, így jobb eséllyel éltek túl a betegséget. Vagyis a mutáció szelekciós előnyt jelentett a számukra két egészséges allélt hordozó kortársaikkal szemben. Vajon nem tünteti el ezt az előnyt az, hogy a hordozó pároknak beteg gyerekei is születhetnek? A cisztikus fibrózis recesszív öröklődéséből következik, hogy beteg gyermek csak akkor születhet, ha mindkét szülő hordozó (ne felejtjük el, hogy a két hibás alléllal rendelkező betegek nem éltek meg a felnőtt kort!). Ilyen esetben a gyermekek 25%-a beteg, 25%-a teljesen egészséges, 50%-a pedig hordozó lesz. Vagyis egy nyolcgyermekes családban, ami a középkorban nem volt ritka, átlagosan két-két egészséges és beteg, illetve négy hordozó gyermek született. Az egyébként is magas gyermekhaláloság mellett a hamar elhalálozó két beteg gyermek nem volt sokáig a család terhére. Viszont a gyermekek feledettebb lett a kolerával szemben, így jobb eséllyel örökítve a mutáns gént, mint egészséges testvérei a sajátjukat.

Találhatunk-e hasonló mutációkat vagy a cisztás fibrózis csak egy a szabályt próbára tevő kivétel? Nos, nem az egyetlen, bár nem is gyakori ez a fajta adaptáció. Két másik recesszíven öröklődő betegség esetén vetődött fel hasonló összefüggés. A sarlósejtes

anémia és a glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz¹ hiány előfordulása jelentősen magasabb a malária sújtotta térségekben. A malária egy szúnyogok által terjesztett betegség, amely legsúlyosabban a trópusi területeket érintette, és még ma is több százezer ember halálát okozza évente. A parazita a vörösvértestekben szaporodik, azonban a hibás allélt tartalmazó vörösvértestek előbb szétesnek, mintsem a paraziták új generációja életképes lenne, így megakadályozva a kórokozó további terjedését a szervezetben. A két hibás allélt tartalmazó személyek itt is betegek, azonban a csak egy hibás alléllal rendelkező hordozók nagyrészt tünetmentesek, sőt náluk a maláriafertőzés jóval enyhébb lefolyású, így szelektív előnyt élveznek a „teljesen egészséges” társaikkal szemben.

Tehát míg az egyén szintjén egy mutáció hasznos vagy káros is lehet, a természetes szelekcióval karöltve a populáció számára mindenképpen hasznos, mert lehetővé teszi a fejlődést és a változó környezet kihívásaihoz való alkalmazkodást.

Nátz Katalin, Tóth Balázs

¹ Glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz: egy enzim, amely a pentóz foszát út sebesség meghatározó lépését katalizálja, amelynek során glükóz-6-foszfátot 6-foszfó-glukono-d-laktonná redukálja. Mivel a vörösvértestekben ez az út a redukált glutation egyetlen forrása, ezért az enzim hiánya (csökkent működése) csökkenti a károsító hatásokkal szembeni ellenálló képességüket.

Ted Chiang és a science fiction

„Újra visszahozza a tudományt a tudományos-fantasztikumba, még-hozzá zseniálisan” – írta a *Booklist* Ted Chiang novelláiról. Bár túlságosan erősnek hangzik ez az egyetlen mondat, mégis Chiang műveit és a modern science fiction alkotásokat tekintve láthatjuk, hogy egyértelműen kiemelkedőt alkotott a szerző.

A modern science fiction alkotásokban nem veszett el a tudomány, mint ahogy a mondatból következtethetünk, csak egyes szegmensére koncentrált, például a biológiára, fizikára, informatikára, hiszen ezekkel a tudományágakkal van lehetőség olyan gyors fejlődésre, ami pillanatok alatt megváltoztathatja a mindennapi életet. Bár láthatunk más tudományágot is megnyilvánulni: a tudományos fikciók alatt egy egész alkategória foglalkozik a szociológiai kísérletekkel social science fiction néven, ennek ellenére a tudományágak közül sok nem kap elég teret.

Ted Chiang ezt próbálta meg átformálni a sajátos módján, hiszen nemcsak humán tudományokkal foglalkozik a novelláiban, de hangsúlyosan egymás mellé is emeli a reáltudományokkal. Ezt szeretném bemutatni a leghíresebb novellája, az *Életed története* kapcsán.

Az *Életed története* két szálon fut, mely élesen elválik egymástól: az

egyikben az idegenek érkezésének lehetünk tanúi, és annak, ahogy a nyelvészek próbálják megfejteni azoknak nyelvét, kultúráját, később a technológiáját. Ezekben a részekben a nyelv felfedezése során részesei lehetünk annak, hogy az általunk ismert nyelveket boncolják, hogy hasonlót találhassanak, mint amit az idegenek beszélnek. Emellett pedig egy új faj megismerése is problémákat vet fel, így egészen más kontextusba kerül a kulturális antropológia.

Mivel az új nyelvet az ember nem érti, megpróbálja a maga nyelvén kifejezni azokat a jellegzetességeket, amiket az idegenek mutatnak. Chiang munkájában viszont az a különleges, hogy végig megmarad egyfajta kellemes humor is benne, ami egyrészt oldja a feszültséget, másrészt pedig a nyelvi játék egy újabb példáját is mutatja. Ilyen lehet például a főszereplő nő két idegen egyeddel veszi fel a kapcsolatot, amelyet ő konzisztensen Prüszkölőnek és Huhogónak hív.

Ezzel szemben viszont az idegenek érkezésekor a fő célja az emberiségnek, hogy megszerezze azt a fajta technológiát, amit mi nem értünk el. Így a történetnek ugyanolyan szerves része lesz a fizika, és az is, hogy a nyelvi különbség miatt egy reáltudomány is mennyire más megvilágításba kerülhet: a legegyszerűbb tétel is

rengetegféleképpen írható le, és a legnagyobb felfedezésekhez a teljesen más szemszög tud csak vezetni.

A másik szemszög a még meg nem történt jövő. A cím is erre utal, hogy ez a lánya életének története, és az első szál mintegy kiegészítése ennek: megmagyarázza, hogyan vált az életük olyanná, amilyenné vált. Ezekben a részekben a lánya egyes élethelyzeteiben lévő jellemző kommunikációt mutatja be, melyben nemcsak az anya-lánya kapcsolat érezhető, de általánosabb nyelvi, kulturális mintákat is mutat a szerző. Ilyenkor, mint az első szálon már jól bemutatott más nézőpont az, ami miatt ezek a történetek erősek lesznek, és az első szállal ellentétben, megtapasztalja az olvasó az aha-élményt, hiszen ő is átélte már ezt, most mégis egy más kontextusban teljesen más értelmet is nyer vele.

Talán a legérdekesebb a novellában mégis az, hogyan kapcsolódik egymáshoz a két szál, és mekkora fordulatot tesz a novella: hiszen minden szó és mondat végeredmény a fordulatra fog kifutni, ami miatt mi is más megvilágításban láthatjuk a történetet.

Számomra a modern science fiction egy mindenképpen figyelemreméltó szerzője Chiang, aki a tudományt valami egészen elképesztő dolgokra használja. A *Nullával való osztás* című novellája a matematika és filozófia határán játszódik, míg az *Értsd meg!* minden tudományágat

felsorakoztat egy nagyobb elmélet érdekében. Ebből is látszik, hogy az író mennyire változatos témákhoz is tud nyúlni, és a tudományágak problematikájával is megpróbál a képzelet határán foglalkozni.

Mindenképpen érdemes olvasni, hiszen zseniálisan használja a nyelvet, a nyelvészetet, a humán- és reáltudományokat egyszerűre, miközben a történet bár nem látványos, mégis egész egyszerűen elbűvölő és elgondolkoztató. Valami régít formált meg újjá, ami miatt az egyik legkiválóbb szerző a szórakoztató irodalomban.

Telek Zsuzsa

Petri György:
[Horgodra tűztél, Uram]

Horgodra tűztél, uram.
Huszonhat éve
kunkorodok, tekergek
csábosan, mégsem
feszült ki a zsinór.
Nyilvánvaló,
hogy a folyódban nincs hal.
Ha mégis remélsz,
válassz más kukacot.
Szép volt
kiválasztottnak lenni.
De most már szeretnék
szárítkozni, mászkálni a napon.

Impresszum

Szerkeszti: Herbst Rebecka

Munkatársak: Blankó Miklós, Kovács T. Klaudia, Nátz Katalin,
Telek Zsuzsa, Tóth Balázs, Varga Vajk

Korrektúra: Arnótszky Judit Janka, Kovács T. Klaudia

Tördelő: Telek Zsuzsa

A borítón látható kép a www.unsplash.com oldalról származik.

Szerkesztőség: 1148 Budapest, Örs vezér tér 11. fszt. 1.

E-mail: bom@e-nyelv.hu

Honlap (korábbi számokkal): www.bolyaimuhely.hu

Alapítva 2011-ben.

A Bon-BOM című lapot a Médiahatóság 2012 októberében
nyilvántartásba vette.

Megjelenik 2019-ben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.